תרסב סֵדֶר תְּפִלַּת יוֹם שֵׁנִי שֶׁל סֻכּוֹת. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א א(ו) בְּיוֹם שֵׁנִי מְבָרֵךְ עַל נְטִילַת לוּלָב, (א) וְכֵן בְּכָל שְׁאָר יָמִים: **ב** (ב) ב׳אֵינוֹ מְבָרֵךְ זְמַן בְּיוֹם שֵׁנִי עַל הַלּוּלָב, (ג) ג׳אֶלָּא אִם כֵּן חָל יוֹם רִאשׁוֹן בְּשַׁבָּת: **ג** ד׳מוֹצִיאִים שְׁנֵי סְפָרִים, וְקוֹרִין בָּהֶם פָּרָשִׁיּוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ (ד) אֶתְמוֹל, וּמַפְטִיר בְּמִלְּכִים (ו׳ ח׳ נ׳-כ״ו) *)׳וַיְקַהֵל׳, עַד ׳בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׳:

תרסג סֵדֶר תְּפִלַּת חֹל הַמּוֹעֵד. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א א(ו) בְּחֹל הַמּוֹעֵד מוֹצִיאִין סֵפֶר תּוֹרָה וְקוֹרִין בּוֹ (א) אַרְבָּעָה ב׳בְּקָרְבָּנוֹת הָחָג שֶׁבְּפָרָשַׁת פִּנְחָס (במדבר כט יז ואילך). ג׳וּבְיוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל חֹל הַמּוֹעֵד קוֹרֵא כֹּהֵן ׳וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי׳, וְלֵוִי ׳וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי׳, (ב) וְיִשְׂרָאֵל חוֹזֵר וְקוֹרֵא ׳וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי׳, וְהָרְבִיעִי קוֹרֵא (ג) (ג) סְפֵקָא דְּיוֹמָא ׳וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי׳ ׳וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי׳, וְעַל דֶּרֶךְ זֶה קוֹרִים בְּשְׁאָר יָמִים. הַגָּה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁשְּׁנַיִם קוֹרִין בִּסְפֵקָא דְּיוֹמָא, וְהַשְּׁלִישִׁי קוֹרֵא בְּיוֹם הַמֻּחָרָת, וְהָרְבִיעִי חוֹזֵר וְקוֹרֵא (ה) כָּל סְפֵקָא דְּיוֹמָא דְּהַיְנוּ מַה שֶּׁקָּרְאוּ שְׁנַיִם הָרִאשׁוֹנִים, וְכֵן אָנוּ נוֹהֲגִים. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הַכֹּהֵן קוֹרֵא ׳בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי׳, לֵוִי ׳בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי׳, יִשְׂרָאֵל ׳בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׳, (ו) וְהָרְבִיעִי קוֹרֵא ׳בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי׳ ׳וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׳, וְכֵן אָנוּ נוֹהֲגִין (רש״י (ע״ה ד״ה מתקין) בשם רבותיו (ומהרי״ו) [ומהרי״ל] (סדר מפילות תג הסוכות) ומנהגים (הל׳ תג הסוכות)). ד׳וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שָׁאֵין שָׁם סְפֵקָא דְּיוֹמָא, אֵין קוֹרִים בְּכָל יוֹם אֶלָּא קָרְבַּן הַיּוֹם בִּלְבַד, כִּי בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁהוּא רִאשׁוֹן לְחָלוֹ שֶׁל מוֹעֵד, קוֹרֵא כֹּהֵן ׳וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי׳, וְהַשְּׁלִשָׁה הָעוֹלִים אַחֲרָיו חוֹזְרִים וְקוֹרִים אוֹתָהּ פָּרָשָׁה עַצְמָהּ, וְעַל דֶּרֶךְ זֶה בְּכָל יוֹם מִשְּׁאָר הַיָּמִים: **ב** ה׳שַׁבָּת שֶׁל חֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד

א מִסְקָנַת הַגְּמָרָא סַכָּה מ״ו (ע״א) וּכְרַב יְהוּדָה. ב טוּר בְּשֵׁם רַבִּי שְׁלֹמה בַּר שִׁמְשׁוֹן וְרַ״י וְרא״ש (פ״ד סי׳ ב). ג טוּר. ד צֵיָנְתִּיו לְעֵיל סִימָן ת״צ (אות א). *) (מִפְּנֵי שֶׁחֲצֵבַת הַבַּיִת הָיְתָה בְּאוּלָתָהּ אֲסָפָה וּבְחַג הַסֻּכּוֹת).

א מִשְׁנָה מְגִלָּה כ״א (ע״א). ב שָׁם ל״א (ע״א). ג מַהָא דְּאִתְקִין אֲמֵימָר סַכָּה נ״ה (ע״א), וּכְמוֹ שֶׁפֵּרְשׁוּ הָרִי״ף (מגילה י.) וְהָרא״ש שָׁם (מגילה פ״ד סי׳ י׳) בְּשֵׁם גְּאוֹן. ד בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ובכו הדעות). ה צֵיָנְתִּיו בְּסִימָן ת״צ (אות כ״ל).

בַּאֵר הֵיטֵב

א (ו) **בְּחֹל הַמּוֹעֵד.** בְּתְפִלַּת מוּסָף אוֹמֵר בֵּין יוֹם הַשֵּׁנִי לְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּמִנְחָתָם וְגוֹ׳. לְבוּשׁ. סֵדֶר הוֹשַׁעְנוֹת בְּשֵׁנִי יָמִים טוֹבִים לְמַעַן אֲמִתֶּךָ אָבֵן שְׁתִיָּה, וּבְחֹל הַמּוֹעֵד אֲשֶׁרְךָ שׁוּעִי אַל לְמוֹשָׁעוֹת אֲדוֹן הַמּוֹשִׁיעַ, וּבְשַׁבָּת אִם נְצוּרָה. וְאִם חָל יוֹם רִאשׁוֹן דְּסֻכּוֹת אוֹמֵר בְּיוֹם שֵׁנִי לְמַעַן אֲמִתֶּךָ וּבְיוֹם שֵׁנִי דְּחֹל הַמּוֹעֵד אָבֵן שְׁתִיָּה. וְאִם חָל יוֹם שִׁשִּׁי בְּשַׁבָּת אוֹמֵר בְּיוֹם [שְׁלִישִׁי] [שֵׁנִי] דְּחֹל הַמּוֹעֵד אִם אֲנִי חוֹמָה וּבְיוֹם [רְבִיעִי] [שְׁלִישִׁי] אֶל לְמוֹשָׁעוֹת. לְבוּשׁ וּמִנְהָגִים (הל׳ חג הסוכות): (ג) **סְפֵקָא.** וּבְיוֹם טוֹב אֵין קוֹרִין וּבְיוֹם הַשֵּׁנִי דְּגָנַאי לְקָרוֹת יוֹם טוֹב סָפֵק חֹל. רַשׁ״י בְּמְגִלָּה דַּף ל׳ (ע״ב, ד״ה קורין):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ד) וּמִכָּל מָקוֹם אִם כָּמָּה בַּעֲלֵי בָּתִּים אוֹכְלִין בְּסֻכָּה אַחַת לֹא יִהְיוּ חֲלוּקִין בְּמִנְהָגָם בָּזֶה. חֲסִידִים וְאַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה עוֹשִׂים לְזֵכֶר שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה, לְהְיוֹת נֵעוֹרִים בַּלֵּילוֹת שֶׁל חֹל הַמּוֹעֵד סֻכּוֹת וּלְהַרְבּוֹת בְּזִמְּירוֹת וּשְׁבָחִים, וּמַרְבִּים נֵרוֹת בַּסֻּכָּה בְּלֵילוֹת אֵלּוּ, גַּם בְּהַרְבֵּה בָּתֵּי מִדְרָשׁוֹת נָהֲגוּ לְהַרְבּוֹת בְּנֵרוֹת בִּתְפִלַּת עַרְבִית דְּחֹל הַמּוֹעֵד בָּחָג הַזֶּה. יְסוֹד וְשֹׁרֶשׁ הָעֲבוֹדָה (שער יא פי״ד) עַיֵּן שָׁם שָׁהָאֱרִיךְ בָּזֶה:

א (א) **וְכֵן בְּכָל שְׁאָר יָמִים.** דְּאַף עַל גַּב דְּכָל הַיָּמִים חוּץ מִן יוֹם הָרִאשׁוֹן הוּא רַק מִדְּרַבָּנָן, זֵכֶר לַמִּקְדָּשׁ שֶׁהָיָה הַמִּצְוָה לִשְׁמֹחַ שָׁם בְּמִצְוָה הַהִיא כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים, אֶפְלוּ הָכִי שַׁיָּךְ לְבָרֵךְ עָלָיהּ וְלוֹמַר וְצִוָּנוּ מִדְּכְתִיב (דברים יז יא) ׳וְלֹא תָסוּר מִכָּל הַדָּבָרִים אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ׳ וְגוֹ׳: **ב** (ב) **אֵינוֹ מְבָרֵךְ זְמַן בְּיוֹם שֵׁנִי.** דְּמִמָּה נַפְשָׁךְ יָצָא (ו) בְּמַה שֶׁאָמַר בְּיוֹם רִאשׁוֹן זְמַן אַף אִם הוּא חל, דְּלֹא גָּרַע מִמַּה שֶּׁאָמַר זְמַן (ג) בִּשְׁעַת עֲשִׂיַּת הַלּוּלָב דְּיָצָא, וְלֹא דָּמֵי לְקִדּוּשׁ שֶׁאוֹמֵר בְּלֵיל שֵׁנִי זְמַן, שֶׁאוֹתוֹ הוּא בִּשְׁבִיל הַיּוֹם וְלֹא בִּשְׁבִיל הַסֻּכָּה. (ג) וְאַף עַל גַּב דְּגַבֵּי שׁוֹפָר מִנְהָגֵנוּ לוֹמַר זְמַן אֶפְלוּ בְּיוֹם שֵׁנִי, שָׁאנֵי הָתָם דִּלְפָעָמִים עִקַּר הַקְּדֻשָּׁה הוּא בְּיוֹם שֵׁנִי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם בְּסִימָן ת״ר (ס״ג): **ג** (ג) **אֶלָּא אִם כֵּן חָל יוֹם רִאשׁוֹן בְּשַׁבָּת.** דְּאָז צָרִיךְ לְבָרֵךְ זְמַן בַּשֵּׁנִי, שֶׁהוּא פַּעַם רִאשׁוֹן שֶׁנּוֹטְלוֹ כֵּיוָן שֶׁלֹּא אֲמָרוֹ בָּרִאשׁוֹן. וְהוּא הַדִּין אִם לֹא נָטַל (ד) הַלּוּלָב עַד יוֹם הַשְּׁבִיעִי דְּמְבָרֵךְ זְמַן בַּשְּׁבִיעִי [אַחֲרוֹנִים]: **ג** (ד) **אֶתְמוֹל.** אִם הִתְחִיל בְּמַפְטִיר מִן וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי, אַף עַל פִּי שֶׁגָּמַר וּבֵרַךְ (ה) יַחֲזֹר וְיִקְרָא מִן וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּבְרָכָה לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ:

א (א) **אַרְבָּעָה בְּקָרְבָּנוֹת הָחָג.** וְאוֹמְרִים חֲצִי קַדִּישׁ אַחַר הָרְבִיעִי: (ב) **וְיִשְׂרָאֵל חוֹזֵר וְקוֹרֵא וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי.** וְלֹא סְבִירָא לֵהּ כְּדַעָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) פְּשׁוּט: **ב** (ה) פּוֹסְקִים: (ג) הֵינוּ בְּשַׁעַת אֲגִידַת הַלּוּלָב: (ג) ט״ז (סק״א): (ד) **כְּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם** שָׁם וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, וְאִם לֹא בֵּרַךְ זְמַן בְּיוֹם רִאשׁוֹן מְבָרֵךְ כָּל שִׁבְעָה מְתֵי שֶׁיִּזְכֹּר. **מְשַׁמַע מִזֶּה דְּאִפְלוּ נְטָלוֹ וְלֹא בֵּרַךְ.** וּבְאֶמֶת אֵינוֹ דּוֹמֶה זֶה לְשְׁאָר עִנְיְנֵי אֹכֶל דְּקַיְמָא לַן בְּסִימָן רכ״ה (משנ״ב ס״ק יג) דְּאֵינוֹ מְבָרֵךְ אֶלָּא בְּתְחִלָּה כְּשֶׁרָאָהוּ וְלֹא כְּשֶׁהִרְגִּיל בּוֹ, דְּהָכָא כֵּיוָן דְּמִפְסְקֵי לֵילוֹת מִימִים דְּבַלֵּילָה אֵין זְמַן נְטִילָה, כָּל יוֹמָא הוּא מִצְוָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ. **וְצָרִיךְ עִיּוּן:** **ג** (ה) **שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם** (שער ח סמ״ה): **א** (ו) הַגְרָ״א: (ג) רַשׁ״י (מגילה ל: ד״ה קורין): (ג) **דֶּרֶךְ הַחַיִּים** (דין האיך יתנהג אם טעה בקריאה ס״ט): (ד) **אַחֲרוֹנִים:** (ה) **מָגֵן אַבְרָהָם** (ריש הסימן) **בְּשֵׁם לְבוּשׁ:**

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] הרב בסידורו כתב שסדר אמירת פיוטי הושענות בימי חג הסוכות הוא כדלהלן: למען אמיתך, אבן שתיה, אום אני חומה, אדון המושיע, אדם ובהמה, אדמה מארר. וכתב: ואין לחלק ולשנות סדר זה באיזה יום שחל יום טוב מימות השבוע.

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ו בְּרֵישָׁא מְגִלָּה ל״א (ע״א).

עַרְבִית וְשַׁחֲרִית וּמִנְחָה, מִתְפַּלֵּל שֶׁל שַׁבָּת וְאוֹמֵר יַעֲלֶה וְיָבֹא בָּעֲבוֹדָה, וּבְמוּסָף אוֹמֵר אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ, וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ, אֶת יוֹם הַמָּנוּחַ הַזֶּה אֶת יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, וְחוֹתֵם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים. הַגָּה: וְנוֹהֲגִין לוֹמַר (ג) [ג] קְהִלַּת בְּשַׁבָּת שֶׁל חֹל הַמּוֹעֵד, אוֹ בְּשָׁמְעִינִי עֲצֶרֶת אִם אֶקְלַע בְּשַׁבָּת (מהרי״ל (סדר תפילות חג הסכות)),

(ז) וַעֲיֵן לְעֵיל סִימָן ת״צ (ס״ט): **ג מוֹצִיאִין שְׁנֵי סְפָרִים [1]בְּאֶחָד קוֹרִין 'רְאֵה' (ח) אַתָּה אוֹמֵר אֵלַי'** (שמות ל״ג יג),

(ט) **וּמַפְטִיר קוֹרֵא בְּקָרְבָּנוֹת שֶׁל סַפְּקָא דְיוֹמָא,** (ד) [ד] **וּמַפְטִיר בִּיחֶזְקֵאל** (מ״ח יח) **'וְהָיָה (י) בְּיוֹם בּוֹא גוֹג':**

תרסד סֵדֶר יוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּא. ובו י״א סְעִיפִים:

א משנה ראש השנה ט״ז (ע״א). ב טור והמפרדכי בפרק ג׳ דסכה (סי׳ תשנא), ויסמך לזה כפת חסר ו׳, פרוש ו׳ ימים יהיה כפוח. *) (פרוש מלמעלה, רוקח (סי׳ רכ)). ג מהא דתנן ואותו יום היו מקיפין כו׳, סכה מ״ה (ע״א). ד שם בגמרא מ״ד (ע״א). ה מהא דדבי אליעזר בר צדוק ורב שם (ע״ב) דסנהג נביאים הוא וכרבי יהושע בן לוי, טור בשם הרי״ף (כב.) והראש״ש (פ״ד סי׳ א).

א [*] בְּיוֹם שְׁבִיעִי שֶׁהוּא הוֹשַׁעְנָא (א) **רַבָּה נוֹהֲגִים לְהַרְבּוֹת בְּמִזְמוּרִים** (ב) **כְּמוֹ בְּיוֹם טוֹב.** הַגָּה: (ג) וְאֵין אוֹמְרִים נְשָׁמַת, וְאוֹמְרִים מִזְמוֹר לְתוֹדָה, וְאוֹמְרִים אֵין כָּמוֹךָ, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳, (ד) כְּמוֹ בְּיוֹם טוֹב. וְאוֹמְרִים קַדִּישׁ שֶׁלְּאַחַר תְּפִלַּת מוּסָף בְּנִגּוּן יוֹם טוֹב. וְאֵין רְגִילִין לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה (ה) שֶׁל חֹל עַד אַחַר יְצִיאָה מִבֵּית הַכְּנֶסֶת. וְיֵשׁ לוֹמַר (ג) פִּזְמוֹן זְכֹר בְּרִית כְּשֵׁשׁ מִילָה בְּהוֹשַׁעְנָא רַבָּה, וְאוֹמְרִים אוֹתוֹ (ו) קֹדֶם אָנָּא אֵזֶן חִין כו׳. כָּתְבוּ הָרֹאשׁוֹנִים ז״ל שֶׁיֵּשׁ סִימָן בְּצֵל (ג) הַלְּבָנָה בְּלֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּה מַה שֶּׁיִּקָּרֶה לוֹ אוֹ לִקְרוֹבָיו בְּאוֹתָהּ הַשָּׁנָה, וְיֵשׁ מִי שֶׁכָּתַב שֶׁאֵין לְדַקְדֵּק בָּזֶה כְּדֵי שֶׁלֹּא לִתְרַע מַזָּלָהּ, גַּם כִּי רַבִּים אֵינָם מְבִינִים הָעִנְיָן עַל בֵּרְיוֹ, וְיוֹתֵר טוֹב לִהְיוֹת תָּמִים וְלֹא לַחְקֹר עֲתִידוֹת, כֵּן נִרְאֶה לִי. **וּמַרְבִּים קְצָת בִּנְרוֹת** (ז) **כְּמוֹ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים.** הַגָּה: וְהַמְדַקְדְּקִים נוֹהֲגִים (ד) לְטַבֵּל עֲצָמָן (ח) קֹדֶם עֲלוֹת הַשַּׁחַר כְּמוֹ בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים (מנהגים (הל׳ חג הסכות)), וְיֵשׁ נוֹהֲגִים לִלְבֹּשׁ (ט) הַקִּיטֶל כְּמוֹ בְּיוֹם כִּפּוּר.

א[1]לְפִי שֶׁבָּחַק נְדוּנִים עַל הַמַּיִם. ב[2]וְנוֹהֲגִים לְהַתִּיר בּוֹ אֲגוּדוֹ שֶׁל *)לוּלָב, (י) ג[3]וּמַקִּיפִים שֶׁבַע פְּעָמִים, וּמַרְבִּים תַּחֲנוּנִים עַל הַמַּיִם: **ב** (יא) ד[4]וְנוֹטְלִים עֲרָבָה בְּיוֹם זֶה, מִלְבַד עֲרָבָה שֶׁבַּלּוּלָב, (יב) ה[5]וְאֵין מְבָרְכִין עָלֶיהָ.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ב [ג] קְהִלַּת. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב, וּבְאֶלְיָה רַבָּה (סק״ו) כָּתַב שְׁנִרְאֶה לוֹ לִבְרֹךְ בִּלְא שֵׁם וּמַלְכוּת וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן ת״צ (סק״י): **ג [ד] וּמַפְטִיר.** עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב, וְעַיִן בְּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב) אִם קָרָא רַק וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמַפְטִיר בְּשַׁבָּת חֹל הַמּוֹעֵד וְגָלַל וּבָרַךְ, יַחֲזֹר וְיִקְרָא וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּלְא בְּרָכָה, וְעַיִן סִימָן קל״ז בְּאֶלְיָה רַבָּה סָעִיף קָטָן י׳ וְעַיִן מַה שֶּׁכָּתַב אֲדוֹנִי אָבִי זְקֵנִי מוֹהַר״ם מִלּוּבְלִין סִימָן פ״ה וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן (ה׳) [קל״ז] (סק״י) וּמְבֹאָר יָפֶה בְּחִבּוּרִי שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם שַׁעַר ח׳ בְּסֵדֶר קְרִיאַת חֹל הַמּוֹעֵד סָכוֹת (סמ״ו) עַיֵּן שָׁם:

א [בשו״ע] בַּיּוֹם שְׁבִיעִי. וְכָתַב בְּקִנְטְרֵס אַחֲרוֹן לְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ב) בְּשֵׁם סֵפֶר מִזְבֵּחַ אֲדָמָה שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם שֶׁלְּחָן מְלָכִים מִי שֶׁמֵּת תּוֹךְ הֶחָג הַתִּירוּ רַבָּנֵי יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ שֶׁיְּכוֹל לִקְרֹא תִּקּוּן לֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּא עַיֵּן שָׁם. וְעַיִן בְּאֶלְיָה רַבָּה (סק״ג) שֶׁכָּתַב וּמַשְׁכִּימִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְהוּא אֶחָד מֵחֲמֵשׁ הַשְׁכָּמוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים וְהוֹשַׁעְנָא רַבָּה פּוּרִים וְתִשְׁעָה בְּאָב. וְכָתַב בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (סדר תפילות חג הסוכות) פַּעַם אַחַת הָיוּ סְבוּרִים שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר וְשָׁגְגוּ שֶׁעַדַיִן הַלְּבָנָה הָיְתָה זוֹרַחַת, וְאַחַר כָּךְ הֶחְשִׁיךְ וְהִמְתִּינוּ כְּמַעַט שָׁעָה עַד שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר בְּאֹפֶל. וְכָתַב בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (סדר תפילות חג הסוכות) פַּעַם אַחַת הָיוּ סְבוּרִים שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר וְשָׁגְגוּ שֶׁעַדַיִן הַלְּבָנָה הָיְתָה זוֹרַחַת, וְאַחַר כָּךְ הֶחְשִׁיךְ וְהִמְתִּינוּ כְּמַעַט שָׁעָה עַד שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר בְּאֹפֶל.

בְּאֵר הֵיטֵב

ב (ג) **קְהִלַּת.** בְּקִהְלַת כְּלֵי עִלְמָא מוֹדִים שֶׁאֵין מְבָרְכִים. וְעַיֵּן סִימָן ת״צ סָעִיף קָטָן ט׳ מַה שֶׁכָּתַבְתִּי שָׁם: **ג** (ד) **וּמַפְטִיר.** וְחוֹתֵם בַּהַפְטָרָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים. מִנְהָגִים (הל׳ חג הסוכות):

א (ו) **שֶׁל חֹל.** וְיֵשׁ מִסְּיָרִין אֲפִלּוּ הַכִּיס שֶׁל מָעוֹת. לְבוּשׁ (סי״א). וּבְקִצָּת מְקוֹמוֹת נָהֲגוּ לִגְבּוֹת מָעוֹת אֶתְרוֹג בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְאֵינוֹ נָכוֹן. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א): (ג) **פִּזְמוֹן.** וְיֵשׁ לוֹמַר קֹדֶם חֲרוּז הַבָּט לִבְרִית. לְבוּשׁ (שם) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב): (ג) **הַלְּבָנָה.** עַיֵּן פְּלָאִים מִזֶּה בְּכַנְפֵי הָאֲרִי״ל (פרי עץ חיים שער הלולב פ״ה): (ד) **לְטַבֵּל.** וְנָכוֹן לִטְבֹּל מִבְּעֶרֶב לְלִמּוּד כָּל הַלַּיְלָה בְּקִדְּשָׁה. וְדִין הַזָּבוּג כְּמוֹ בְּלֵיל שָׁבוּעוֹת. עַיֵּן שָׁלְ״ה (מסכת סוכה פרק נר מצוה אות יז).

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְמוֹשָׁעוֹת אִם נְצוּרָה, וְהַפִּיּוּט אָדוֹן הַמּוֹשִׁיעַ נִדְחָה. וְהַטַּעַם לָזֶה הַסֵּדֶר עַיֵּן בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ריש הסימן): **ב** (ז) **וַעֲיֵן לְעֵיל סִימָן ת״צ.** שָׁם מְבֹאָר לְעִנְיַן אִם יֵשׁ לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם. וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן י״ט: **ג** (ח) **אַתָּה אוֹמֵר אֵלַי.** שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עִנְיַן סַכָּה: (ט) **וּמַפְטִיר קוֹרֵא וְכוּ׳.** [א]וְחוֹתֵם בַּהַפְטָרָה (ו) מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים, וְכֵן מַזְכִּיר מִי שֶׁמַּת תּוֹךְ הֶחָג הַתִּירוּ רַבָּנֵי יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ שֶׁיְּכוֹל לִקְרֹא תִּקּוּן לֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּא עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּאֶלְיָה רַבָּה (סק״ג) שֶׁכָּתַב וּמַשְׁכִּימִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְהוּא אֶחָד מֵחֲמֵשׁ הַשְׁכָּמוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים וְהוֹשַׁעְנָא רַבָּה פּוּרִים וְתִשְׁעָה בְּאָב. וְכָתַב בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (סדר תפילות חג הסוכות) פַּעַם אַחַת הָיוּ סְבוּרִים שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר וְשָׁגְגוּ שֶׁעַדַיִן הַלְּבָנָה הָיְתָה זוֹרַחַת, וְאַחַר כָּךְ הֶחְשִׁיךְ וְהִמְתִּינוּ כְּמַעַט שָׁעָה עַד שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר בְּאֹפֶל. וְכָתַב בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (סדר תפילות חג הסוכות) פַּעַם אַחַת הָיוּ סְבוּרִים שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר וְשָׁגְגוּ שֶׁעַדַיִן הַלְּבָנָה הָיְתָה זוֹרַחַת, וְאַחַר כָּךְ הֶחְשִׁיךְ וְהִמְתִּינוּ כְּמַעַט שָׁעָה עַד שֶׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר בְּאֹפֶל.

החתום: (ח) **קֹדֶם עֲלוֹת הַשַּׁחַר.** וְטוֹב (ג) יוֹתֵר לִטְבֹּל מִבְּעֶרֶב כְּדֵי לִלְמֹד כָּל הַלַּיְלָה בְּקִדְּשָׁה. וְאוֹדוֹת הַזָּבוּג הוּא כְּמוֹ בְּלֵיל שָׁבוּעוֹת, וּבְלֵיל טְבִילָה יְשַׁמֵּשׁ. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן ר״מ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ז׳ וּבְאוּר הַלָּכָה שָׁם (ד״ה מלילי): (ט) **הַקִּיטֶל כְּמוֹ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים.** שָׁאז הוּא גְּמַר הַחֲתִימָה. וּבְמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא (ד) נָהֲגוּ לִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי שַׁבָּת, לְבַד הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר לוֹבֵשׁ הַקִּיטֶל: (י) **וּמַקִּיפִים שֶׁבַע פְּעָמִים.** כְּמוֹ בַּמִּקְדָּשׁ שֶׁהָיוּ מַקִּיפִין הַמִּזְבֵּחַ בְּזֶה הַיּוֹם שֶׁבַע פְּעָמִים: **ב** (יא) **וְנוֹטְלִים עֲרָבָה בְּיוֹם זֶה.** זָכָר לַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּטְּלָת עֲרָבָה הָיָה שָׁם (ה) הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי. וְכֵן הָיְתָה מְצִוָּתָהּ, בְּכָל יוֹם מִשְּׁבִעַת הַיָּמִים (ו) הָיוּ מְבִיאִין עֲרָבוֹת וְזוֹקְפִין אוֹתָן הַכֹּהֲנִים עַל צִדֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְאַחַר כָּךְ בָּאִין הָעָם וְנוֹטְלִין אוֹתָן מִשָּׁם וּמְנַעְנְעִין אוֹתָן. וּלְהָכִי לֹא תִּקְּנוּ לְנָטְלָהּ כָּל שִׁבְעָה כְּמוֹ בְּלוּלָב, דְּלוּלָב אִית לֵהּ עִקָּר מִן הַתּוֹרָה דְּיוֹם רִאשׁוֹן הוּא מִן הַתּוֹרָה אַף בַּגְּבוּלִין, עֲבַדִינַן לֵהּ זָכָר לַמִּקְדָּשׁ, עֲרָבָה דְּלֵית לֵהּ עִקָּר מִן הַתּוֹרָה בַּגְּבוּלִין דְּי שַׁנַּעֲבֵד לֵהּ זָכָר לַמִּקְדָּשׁ יוֹם אֶחָד [גְּמָרָא (מד.)]. וְקָבְעוּ יוֹם שְׁבִיעִי לָעֲרָבָה יוֹתֵר מִיּוֹם אַחֵר, (ז) כֵּיוָן שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ הָיָה גַּם כֵּן יוֹתֵר קְדֻשָּׁה בְּיוֹם זֶה, שֶׁהָרֵי הָיוּ מַקִּיפִין שֶׁבַע פְּעָמִים בְּיוֹם זֶה: (יב) **וְאֵין מְבָרְכִין עָלֶיהָ.** שֶׁהוּא רַק (ח) מִנְהַג נְבִיאִים שֶׁהִנְהִיגוּ אֶת הָעָם לַעֲשׂוֹת כֵּן וְלֹא בְּתוֹרַת תַּקָּנָה, (ט) וְלֹא שַׁיָּךְ לְבָרֵךְ וְלוֹמַר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ג (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. וְהַטַּעַם עַיֵּן לְעֵיל סִימָן ת״צ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ט״ז. **וְדַעַת הַגְּרִ״א** בְּמַעֲשֶׂה רַב (אות רכו) **שֶׁלֹּא לוֹמַר רַק מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת בִּלְבַד וּבְוַדַּאי לְדִידֵהּ אֵין מַזְכִּיר גַּם כֵּן שֶׁל סָכוֹת בְּאֶמְצַע:**

א (ט) שִׁבְלֵי לֶקֶט (סי׳ שצא) וְהֶבִיאוּ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ריש הסימן): **(ב)** ט״ז (סק״א): **(ג)** אַחֲרוֹנִים: **(ד)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג). וְכֵן הַסְּכִים הַגְּרִ״א בְּבֵאוּרוֹ: **ב (ה)** גְּמָרָא (מד.): **(ו)** לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (פ״ו הל׳ כא-כב). וּלְדִידֵהּ הַקְּפָּה הָיְתָה בְּלוּלָב לְבַד בְּכָל יוֹם פַּעַם אַחַת וּבְיוֹם זֶה שֶׁבַע פְּעָמִים (שם כג). וְדַעַת רַשַׁ״י (בתשובה סי׳ קכא) דְּלֹא הָיְתָה הַקְּפָּה בְּלוּלָב כְּלָל, אֶלָּא דְּמִתְחִלָּה כְּשֶׁהֵבִיא שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין מִבִּיאִין הָעֲרָבוֹת הָיוּ הָעָם נוֹטְלִין אוֹתָהּ בְּיָד וּמְנַעְנְעִים, וְאַחַר כָּךְ מַקִּיפִין כֻּלָּם הַכֹּהֲנִים אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּרִגְלֵיהֶם, וְאַחַר כָּךְ זוֹקְפִין אוֹתָן בְּצִדֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וּבְכָל יוֹם הָיָה הַקְּפָּה בַּעֲרָבָה פַּעַם אַחַת, וּבְיוֹם זֶה שֶׁבַע פְּעָמִים: **(ז)** ט״ז (סק״ב). וְעוֹד טַעַם עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש נוהלין) שֶׁלְּפִי שֶׁאָז בִּזְמַן הַמִּקְדָּשׁ הָיָה יוֹם זֶה מְיֻחָד לַעֲרָבָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר הַיָּמִים, שֶׁאֲפִלּוּ שַׁבָּת הָיָה דּוֹחֶה, עַיֵּן שָׁם: **(ח)** גְּמָרָא (מד.): **(ט)** רַשַׁ״י (שם ד״ה מנהגו):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] הָרַב בְּסִידּוּרוֹ לֹא הִזְכִּיר בְּחִתִּימָה רַק מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת. וְרָאוּי בְּקְצוֹת הַשּׁוּלְחָן (סוף ח״ב הַגָּהוֹת מוֹהַרְשַׁ״ב).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah